

Overzicht van in het WFT gebruikte fonetische tekens

Er is genoteerd in het schrift van de Kopenhaagse conferentie van 1925 met enkele afwijkingen.

Een superieure n duidt nasalering aan: *aansens* [a:ⁿsəⁿs]. Het teken $\underset{\sim}{\nu}$ onder een stemhebbende consonant geeft aan dat deze zonder stem wordt gerealiseerd, echter zonder scherp te worden: adjunkt [adj $\underset{\sim}{j}$ ŋt]. Het teken $\underset{\sim}{\wedge}$ onder de [i] en [u] duidt aan dat zij halfvocalen zijn: *muoike* [m $\underset{\sim}{\mu}$ o $\underset{\sim}{i}$ kə], *bouwe* [b $\underset{\sim}{\upsilon}$ wə].

Een lange vocaal wordt aangegeven met het symbool voor de corresponderende korte vocaal gevolgd door een dubbele punt. De [i:], [ü:] en [u:] zijn homogeen. De overige lange monoftongen zijn niet homogeen, ze eindigen meestal iets geslotener dan ze beginnen. Het slotelement van de [e:], [ö:] en [o:] tendeert resp. naar [i], [ü] en [u], terwijl de [ɛ:], [ɔ:] en [a:] naar de [ə] tenderen. Een halflange vocaal wordt aangegeven met het symbool voor de corresponderende korte vocaal gevolgd door een enkele punt. De consonanten komen vrijwel overeen met die van het Nederlands. De symbolen [g], [g], en [x] staan resp. voor de stemhebbend explosieve, de stemhebbend spirantische en de stemloos spirantische velaar. Met de [ŋ] wordt de velare nasaal bedoeld. De [r] dient bijna uitsluitend als tong-r begrepen te worden. Voor de stemhebbende labiodentale spirant is de [v] genoteerd. Syllabevormende consonanten worden niet als zodanig aangegeven. Er is in deze gevallen [ə] genoteerd, hoewel die klank dikwijls niet gerealiseerd wordt met als gevolg assimilatie aan de slotklank van de voorafgaande syllabe. Men realiseert zich derhalve dat bijvoorbeeld *beammen* [bjɛmən], *rapen* [ra:pən], *bekken* [bɛkən], *groatten* [gr $\underset{\sim}{\upsilon}$ atən], *spuonnen* [sp $\underset{\sim}{\mu}$ onən] gewoonlijk worden gerealiseerd als [bjɛmm̩], [ra:pm̩], [bɛkŋ], [gr $\underset{\sim}{\upsilon}$ atŋ] en [sp $\underset{\sim}{\mu}$ onŋ]. Naast de stemloze slotconsonant is ook de stemhebbende die zonder stem wordt gerealiseerd maar daarbij niet scherp wordt, vrij waarschijnlijk gangbaar geweest, of misschien nog gangbaar. Zo zou naast [be:t] misschien ook [be:ɖ] genoteerd kunnen worden. Deze varianten zijn echter niet aangegeven.

In plaats van de bilabiale halfvocaal [ɸ] wordt in gevallen die niet op de nieuwfriese 'brekking' berusten ook de labiodentale [v] gerealiseerd indien er een [d], [k], [s], of [t] aan voorafgaat. Bijvoorbeeld: *dwaan*, *kwartsje*, *swart* en *twa* worden uitgesproken als [d $\underset{\sim}{\upsilon}$ a:n], [k $\underset{\sim}{\upsilon}$ atsjə], [svat] en [t $\underset{\sim}{\upsilon}$ a:], doch ook als [dva:n], [kvatsjə], [svat] en [tva:]. Alleen de eerste realisatie zal men in deze gevallen in het woordenboek aantreffen.

Hier volgt een globaal overzicht van de klanken (de teksthaakjes zijn weggelaten) toegelicht met een voorbeeld. Bij sommige klanken die alleen in bepaalde dialecten gerealiseerd worden, is tussen aanhalingstekens een voorbeeld in het betreffende dialect genomen.

Vocalen

Monoftongen, kort

a	bak	bak
ɛ	sek	sɛk
i	dyk	dik
I	pit	pIt
o	dom	dom
ɔ	kat	kɔt
ö	'hözzen'	hözən
ö	put	pöt
ə	de	də
u	rûch	rux
ü	nút	nüt

Monoftongen, lang

a:	baas	ba:s
e:	reed	re:t
ɛ:	bêd	bɛ:t
i:	wiid	vi:t
I:	tsjinst	tsjI: ⁿ st
o:	rook	ro:k
ɔ:	nôt	nɔ:t
ö:	'sköle'	skö:lə
ö:	deun	dö:n
u:	sûch	su:x
ü:	drúf	drü:f

Halfvocalen

i̯	In diftongen, triftongen
ɥ	In diftongen, triftongen

Diftongen waarvan het eerste element de grootste sonoriteit heeft (dalende)

a _{i̯}	laitsje	laɪtsjə
a:i _{i̯}	kaai	ka:i _{i̯}
aɥ	au	aɥ
ɛi _{i̯}	hij	hɛi _{i̯}
i.ə	biede	bi.ədə
I.ə	hea	hI.ə
iɥ	ieu	iɥ
o.ə	boat	bo.ət
oi _{i̯}	boi	boi _{i̯}
o.i _{i̯}	moai	mo.i _{i̯}
o.ɥ	do	do.ɥ
ɔi _{i̯}	'koite'	kɔitə
ɔ.ɥ	blau, hout	blɔ.ɥ, hɔ.ɥt
ɔ.i _{i̯}	bui	bɔ.i _{i̯}
ö.ə	sneon	snö.ən
u.ə	boel	bu.əl
ü.ə	flues	flü.əs
ui _{i̯}	goeie	gui _{i̯}
u.i _{i̯}	bloei	blu.i _{i̯}

Diftongen waarvan het slotelement de grootste sonoriteit heeft (stijgende)

ja	ljacht	ljaxt
jɛ	beammen	bjɛmən
jI	trieden	trjIdən
jo	rjocht	rjoxt
jö	fluezzen	fljözən
jɔ	ljocht	ljɔxt
ɥa	boarje	bɥarjə
ɥa:	hoazzen	ɥa:zən
ɥo	huodden	ɥodən

Triftongen, de middenklank heeft de grootste sonoriteit

jo.ʉ	bleau	bljo.ʉ
jɔ.ʉ	fjouwer	fjɔ.ʉər
juʉ	priuwe	prjuʉə
jüʉ	bliuwe	bljüʉə
ʉai̯	moaist	mʉaist
ʉa:i̯	koai	kʉa:i̯
ʉoi̯	muoike	mʉoi̯kə

Consonanten

b	bûse	busə
d	doek	duk
f	flier	fli.ər
g	goed	gu.ət
g	drage	dra:gə
x	troch	tro(x)
h	hiel	hi.əl
j	jas	jɔs
k	koer	ku.ər
l	lyts	lits
m	mosk	mosk
n	noas	no.əs
ŋ	bang	baŋ
p	pols	pols
r	reek	re:k
s	smaak	sma:k
t	ticht	tɪxt
v	wetter	vɛtər
z	wêze	vɛ:zə